

Valvonnan päämäärä ja tavoitteet

Kalastuksenvalvonnan päämäärä on kalastuksen laillisuuden ja luvallisuuden varmistaminen. Tällä tavalla tuetaan kalatalousalueen toimintaa kalastuksen kehittämiseksi ja kalakantojen hoitamiseksi.

Tavoitteena on saada kalastuksenvalvonta myönteisessä mielessä näkyväksi laajalle yleisölle vuosittain ainakin kesäkaudella. Tavoitteen toteuttamiseksi valvonnasta tiedotetaan aktiivisesti, ja siitä pyritään saamaan vuosittain useita juttuja tiedotusvälineisiin. Samalla voidaan kertoa mitä varten kalastuslupia maksetaan, ja mihin kertyneitä varoja käytetään. Tavoitteena on siten lisätä vuotuista kalastonhoitomaksukertymää.

Valvottavat säännökset ja määräykset

Kalastuksenvalvonnan kohteena ovat kalastuslain ja -asetuksen säännökset, ELY-keskuksen vahvistamat alueelliset kalastusmääräykset sekä paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset kalastusluvut. Tämän käyttö- ja hoitosuunnitelman säädöksiä pitää luonnollisesti myös valvoa. Lisäksi valvonnassa on hyvä kiinnittää huomiota saaliiden asianmukaiseen käsittelyyn.

Valvonnan painopisteet tulevalla suunnitelmakaudella

Rauman edustan merialueella pitää valvoa sekä kiinteitä pyydyksiä, kuten sitä että verkoissa on kalastajan yhteystiedot, että vapakalastusta. Rauman kaupungin edustalla ei ole rajoituksia verkko- tai rysäkalastukseen, vaikka Raumanjoki on vaelluskalavesistö. Eurajoen edustalla pitää valvoa joen edustan kalaväylää, kilometrin verkkokalastuskieltoa 15.8.-31.10. sekä 3 km isorysäkieltoa (ympäri vuoden ilman ELY-keskuksen erikoislupaa) jokisuusta. Kartat löytyvät kalastusrajoitus.fi verkkopalvelusta.

Eurajoella on havaittu siian lippoamista lohikalojen rauhoitusaikana syksyllä. Siiankalastuksen valvontaan pitää varata riittävästi resursseja ainakin suunnitelmakauden alussa, ja sopia kuka valvoo ja milloin. Viranomaisyhteistyö on tässä tapauksessa ensiarvoisen tärkeää, ja ainakin ELY-keskuksen valvojat ovatkin käyneet paikalla.

Pyhäjärvellä on paljon kaupallista kalastusta ja ravustusta sekä vapaa-ajankalastusta. Järvelle myydään merkittäviä määriä erilaisia kalastuslupia, mutta kalastuslupien myynti ja kalastuksenvalvonta hoidetaan omatoimisesti. Tarvittaessa kalatalousalue voi auttaa valvonnassa.

Muista kalatalousalueen järvistä ainakin Köyliönjärvellä esiintyy runsaasti kuhaa. Kuhankalastuksen valvontaan pitää panostaa. Verkkokalastuksessa valvotaan verkkomerkkien kokoa/korkeutta, kalastajan yhteystietoja ja solmuvälejä. Vapakalastuksessa valvotaan kalastonhoitomaksun maksamista ja mahdollisia uistelulupia sekä kuhan nykyistä 42 sentin alamittaa.

Tarkemmat valvonnan painopisteet ko. vuonna esitetään kalatalousalueen vuotuisessa toimintasuunnitelmassa

Resurssit

Kalatalousalueelle ei vielä ole valtuutettu kalastuksenvalvojia. Kalastuksenvalvonnan kokonaisuuden suunnittelusta vastaa joka tapauksessa kalastuksenvalvontakoordinaattori, joka on kalatalousalueen toiminnanjohtaja Anu Niinikorpi. Heti suunnitelmakauden alussa vuonna 2020 toiminnanjohtaja kartoittaa valvonnan nykytilan, rekrytoi Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueen toimialueelta tarvittaessa lisää kiinnostuneita kalastuksenvalvojia, ja järjestää heille kalastuksenvalvontakoulutusta ja -tentin. Lisäksi hankitaan valvojille tarvittavat työkalut ja materiaalit kalastuksenvalvonnan suorittamiseksi. Tavoitteena on rakentaa kalatalousalueen

kalastuksenvalvonta siten, että se on alusta asti hyvin organisoitua, ammattitaitoista, osaavaa ja kattaa mahdollisimman tarkasti koko kalatalousalueen.

Meri- ja järvialueilla kalastuksenvalvontaan tarvitaan venettä, ja jokialueilla valvonta tapahtuu lähinnä rannalta. Kalatalousalueella ei omaa venettä valvontaan ole, mutta kalastuksenvalvojilla on käytössä veneitä. Veneiden käytöstä pitää sopia heti alussa käypä korvaus mahdollisten vanhojen korvausten pohjalta.

Kalatalousalueen omien valvojien kanssa tehdään kirjalliset valvontasopimukset, joissa sovitaan valvonnan toimintatavoista, raportoinnista, käytettävästä kalustosta, vakuutusturvasta ja vastuunjaosta. Aktiivisille kalastuksenvalvojille suositellaan hankittavaksi valvontatyökalu (tabletti ja ohjelmisto) valvonnan ja raportoinnin tehostamiseksi ja helpottamiseksi.

Yhteistyötahot ja vastuunjaot

Kalastuksenvalvonnan tärkeimmät yhteistyötahot ovat poliisi, ELY-keskus, Rajavartiolaitos, Metsähallitus sekä osakaskunnat. Viranomaisten kanssa pyritään järjestämään vähintään kerran vuodessa yhteisvalvontapäiviä. Yhteisvalvonnan suunnittelemiseksi kalatalousalue kutsuu yhteistyötahot koolle kokoukseen helmikuussa.

Vaelluskaloihin liittyvät kalastuksen ohjauskeinot ja niiden valvonta sovitaan yhdessä Porin kalatalousalueen kanssa.

Rahoitus

Uuden laajemman organisaation myötä kalastuksenvalvontaan vuosittain varattava rahamäärä pitää miettiä tarkkaan. Valvontaan on syytä panostaa aiempaa enemmän, että riittävän kattava kalastuksenvalvonta saadaan järjestettyä. Valvonnan budjetti laaditaan vuosittain toimintasuunnitelman pohjalta ja esitetään talousarviossa.

Kalatalousalue hakee vuosittain rahoitusta kalastuksenvalvonnalle projektirahoitusten kautta. Rahoitusta voi hakea esimerkiksi ELY-keskuksen kalatalouden edistämismäärärahoista, joissa yhtenä painopistealueena on viime vuosina ollut nimenomaan kalastuksenvalvonta.

Vuosittaiseen kalatalousalueen toimintasuunnitelmaan pohjautuen ja hallituksen suostumuksella myös ELY-keskuksesta palautuvia vanhoja omistajakorvauksia voidaan käyttää kalastuksenvalvonnan rahoittamiseen.

Seuranta

Kalastuksenvalvonnan tuloksellisuutta seurataan kalastuksenvalvojien raportoinnin kautta. Kalatalousalueen ja kalastuksenvalvojan keskenään sopima raportointi ei kuitenkaan korvaa kalastuksenvalvojan lakisääteisiin velvollisuuksiin kuuluvia, ELY-keskukselle annettavia tapahtumailmoituksia.

Kalastuksenvalvojat raportoivat kalatalousalueelle seuraavat tunnusluvut:

- Valvontavuorokaudet, tunnit/valvontavuorokausi
- Valvontavuorokauden aikana tavattujen kalastajien lukumäärä
- Luvatta kalastaneiden lukumäärä
- Epäiltyjen rikkomusten lukumäärä
- Huomautusten lukumäärä
- Tutkintapyyntöjen lukumäärä

Luvatta kalastaneiden osalta eritellään, mikä lupa on puuttunut tai onko kyse lupaehtojen rikkomisesta. Kalastusrikkomukset eritellään seuraaviin ryhmiin: Rauhoitusaika- tai pyyntimittarikkomus, Välineitä ja pyydyksiä koskevien määräysten rikkominen, pyydyksen merkintää koskeva rikkomus, muu rikkomus.

Valvojan raportin tulee lisäksi sisältää lyhyen sanallisen kuvailun valvonnan toteutustavoista, mahdollisista ongelmakohdista sekä valvojan omat kehittämissuunnitelmat.

Kalatalousalue kokoaa valvojien raporteista vuosittain yhteenvedot. Niiden avulla seurataan valvonnan volyymin toteutumista sekä sitä, miten erilaisten rikkomusten määrät suhteessa valvontatapahtumien määrään kehittyvät. Mikäli rikkeet lisääntyvät, harkitaan valvonnan resurssien kasvattamista esimerkiksi ammattimaista valvontaa lisäämällä, ja/tai valvonnan painottamista enemmän ongelma-alueille.

Valvonnan vuosikello

Keväällä valvotaan erityisesti vaelluskalajokien suualueiden kalastusta ja tiedotetaan tarvittavista kalastusluvista ja valvonnasta mahdollisimman tehokkaasti. Keväällä jokisualueilla ei ole lakisääteistä verkkokalastuskieltoa, mutta ELY-keskus voi myöntää kaupallisille kalastajille erikoislupia kuoreen yms. rysäkalastukseen alle 3 km jokisuusta.

Kesällä valvotaan kaikkea kalastusta erityisesti kesälomakaudella. Yksikin valvontakäynti mökkijärvellä lomakauden alussa on yleensä tehokas valvonnan vaikuttavuuden kannalta.

Syksyllä valvotaan lohikalojen ml. siika rauhoitusta 1.9.-30.11. ja vaelluskalajokien suualueiden 1 km verkkokalastuskieltoa 15.8.-31.10. Vaelluskalajoissa verkkokalastuskielto on voimassa vuosittain 15.8.-30.11.

Talvikaudella valvotaan talviverkkokalastusta ja pilkintää jäätilanteen mukaan.